הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמ"ה קל"ט

הָעוֹלָה אַחֲרָיו לֹא יִקְרָא אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים הַנִּשְׁאָרִים. (ב) וְכֵן לֹא (ג) יַתְחִיל בָּהּ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים, (ג) מִפְּנֵי הַנִּכְנָסִים אָז בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁיֹּאמְרוּ שֶׁלֹּא קָרָא הָרִאשׁוֹן אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים. הַגָּה: וְאֵין חִלּוּק בֵּין פָּרָשָׁה פְּתוּחָה לִסְתוּמָה. וּפָרָשָׁה שֶׁאֵינָהּ רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים, (ד) מֵתָר לְשַׁיֵּר בִּתְחִלָּה וּלְהַפְסִיק שָׁם (תרומת הדשן סימן (נ"ד) [כ"ב]). וְיֵכֶנֶן שֶׁיַּתְחִיל תָּמִיד לְקָרֹא (ה) בְּדָבָר טוֹב (ו) וְיִסַּיֵּם בְּדָבָר (ג) טוֹב (אור זרוע (מ"ע סי' מט) ומיימוני פרק י"ג מהלכות תפילה (ה"י)). וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תכ"ח:

א בֵּית יוֹסֵף (ד"ה הקורא). ב טור בְּשֵׁם מִדְרָשׁ רַבָּה (שמו"ר פ א) וְתַנְחוּמָא פָּרָשַׁת יִתְרוֹ (טו).

קלט סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה וּבִרְכוֹתֶיהָ. וּבוֹ י"א סְעִיפִים:

א [א]בְּמָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁהָעוֹלֶה עַצְמוֹ קוֹרֵא בְּקוֹל רָם, אִם לֹא סִדֵּר תְּחִלָּה [ב]הַפָּרָשָׁה פְּעָמַיִם וְשָׁלֹשׁ בֵּינוֹ

בְּאֵר הֵיטֵב

תכ"ג (סק"א). וּפָרָשָׁה בְּאֶמְצַע הַפְּסוּק כְּגוֹן בְּרֵישׁ פִּנְחָס, מֵתָר לְסַיֵּם אֲפִלּוּ בְּפָסוּק הַסָּמוּךְ לָהּ, דְּלֵיכָא לְמֵימַר שֶׁהַשְּׁנֵי יִקְרָא עַד הַפָּרָשָׁה, שֶׁהַדָּבָר יָרוּעַ שֶׁאֵין מְסַיְּמִים בְּאֶמְצַע הַפְּסוּק אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם פָּרָשָׁה. וּמִשְּׁעָם זֶה מַתְחִילִין פָּרָשַׁת וַיְחַל שֶׁהִיא שְׁנֵי פְּסוּקִים סָמוּךְ לַפָּרָשָׁה, וְכֵן 'וְהִקְרַבְתֶּם' הִיא שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה, שֶׁאֵלּוּ הַפָּרָשִׁיּוֹת הֵם יְדוּעוֹת לְעוֹלָם וְלֵיכָא לְמִטְעֵי. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): (ב) יַתְחִיל. פָּרוּשׁ שֶׁלֹּא יְסַיֵּם לְאֶחָד שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה וְאַחַר כָּךְ יַתְחִיל הַשֵּׁנִי שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה וְיֹאמְרוּ הַנִּכְנָסִים שֶׁלֹּא קָרָא הָרִאשׁוֹן אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים דְּאִם לֹא כֵּן לָמָּה לֹא סִיֵּם כְּשֶׁהִגִּיעַ לְפָרָשָׁה. וְהוּא הַדִּין אִם יֵשׁ בְּסוֹף הַפָּרָשָׁה אֶלָּא יִקְרָא חֲמִשָּׁה פְּסוּקִים. אִם נִמְצָא לֹא יַתְחִיל הַמַּפְטִיר שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה אֶלָּא יִקְרָא חֲמִשָּׁה פְּסוּקִים. אִם נִמְצָא טָעוּת בְּסֵפֶר תּוֹרָה וּמוֹצִיאִין אַחֵר וְקוֹרִין מִמָּקוֹם שֶׁפָּסַק, אִם לֹא נִשְׁתַּיֵּר לַקּוֹרֵא אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים אוֹ אֶחָד שֶׁפִּיר דְּמֵי דְּאֵין קוֹרִין לוֹ אֶלָּא מַה שֶּׁנִּשְׁאַר וְלֵיכָא לְמֵיחַשׁ לַנְּכָנְסִים. שְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ב) עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (ג) טוֹב. וְטוֹבָה הַנִּזְכֶּרֶת אֵצֶל עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֵינָהּ קְרִיאָה טוֹבָה, וְהוּא הַדִּין רָעוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים. וְהוּא הַדִּין שֶׁלֹּא לְסַיֵּם בְּמִי שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה רַע. רַמַ"ם סוֹף יְרֵיִם (פר' המשניות). מִי שֶׁהוּא עַזּ אוֹ פַּחַז אֵין לִקְרוֹת לוֹ פָּרָשַׁת 'עֲנֻזָּת' אוֹ 'שְׁבוּר' (ויקרא כב כב) וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, שֶׁלֹּא יִתְבַּיֵּשׁ. וְכֵן כְּשֶׁקּוֹרֵא הַחַזָּן בְּרָכוֹת לֹא יַחֲשֹׁב לְבָרֵךְ חֲבֵרוֹ. סַפָּר חֲסִידִים (סר' תשפח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד). וְאִם בָּרוּר שֶׁבָּא עַל עֲרָיוֹת וְלֹא שָׁב בִּתְשׁוּבָה, רָאוּי לְקָרְאוֹ לְפָרָשַׁת עֲרָיוֹת כְּדֵי שֶׁיִּתְבַּיֵּשׁ. כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (סר' רפב הגה"ט):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

גַּבְרָא לְגַבְרָא שֶׁיִּסְבְּרוּ שֶׁזֶּה שֶׁעָלָה אַחֲרָיו לֹא יִקְרָא רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים עַד הַפָּרָשָׁה, [פָּרָשָׁה (ו) הַיְנוּ פְּתוּחָה אוֹ סְתוּמָה, וְלֹא מַה שֶּׁהָעוֹלָם קוֹרְאִין פָּרָשָׁה דְּהַיְנוּ שְׁנֵי שְׁלִישִׁי, וְהוּא טָעוּת גָּמוּר] וְיִסְבְּרוּ לוֹמַר שֶׁמָּתָר הַקְּרִיאָה אֲפִלּוּ בְּפָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים. וְאִם טָעָה וְסִיֵּם שְׁנֵי פְּסוּקִים סָמוּךְ לְפָרָשָׁה וּבָרַךְ לְאַחֲרָיָה, (ז) אִי סָלִיק עִנְיָנָא, כְּגוֹן בְּפָרָשַׁת הַמּוֹעֲדוֹת שֶׁטָּעָה בִּרְבִיעִי וְלֹא שִׁיֵּר רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים, מַתְחִיל עִם הַחֲמִישִׁי פָּסוּק אֶחָד לְמַפְרֵעַ, (ז) וְאִי לֹא סָלִיק עִנְיָנָא, אֵין הָעוֹלֶה אַחֲרָיו מַתְחִיל לְמַפְרֵעַ פָּסוּק אֶחָד, אֶלָּא יַתְחִיל לִקְרוֹת מִמָּקוֹם שֶׁסַּיִּם הָעוֹלֶה שֶׁלִּפָנָיו, וְיִקְרָא אוֹתָן שְׁנֵי פְּסוּקִים וְעוֹד שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים אוֹ יוֹתֵר מִפָּרָשָׁה שֶׁל אַחֲרָיו: (ב) וְכֵן לֹא יַתְחִיל וְכוּ'. דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא יְסַיֵּם עִם הָרִאשׁוֹן שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה, דְּאִם כֵּן יַתְחִיל הַשֵּׁנִי שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה, וְיֹאמְרוּ הַנִּכְנָסִים בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא שֶׁזֶּה שֶׁקָּרָא לְפָנָיו לֹא קָרָא אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים שֶׁמַּרְאֶה הַפָּרָשָׁה עַד כָּאן. (ד) וְאֵין חִלּוּק בְּכָל זֶה בֵּין קְרִיאַת הַשְׁכָּעָה אוֹ אוֹתָן שֶׁקּוֹרִין לְהוֹסָפָה. וַאֲפִלּוּ הַמַּפְטִיר לֹא יַתְחִיל שְׁנֵי פְּסוּקִים לְאַחַר הַפָּרָשָׁה, כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ פָּרָשָׁה בְּסוֹף שֶׁל חֲמִשָּׁה פְּסוּקִים, אֶלָּא יִקְרָא כֻּלָּהּ. [וְאַף אִם הָעוֹלֶה שְׁכִיעִי אוֹ אַחֲרוֹן לֹא קָרְאוּ לְפָנָיו רַק חֲמִשָּׁה פְּסוּקִים אֵלּוּ, (ה) יָכוֹל לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת אוֹתָם לְקוֹרֵא הַמַּפְטִיר] (ו) וּמִכָּל מָקוֹם אִם הִתְחִיל הַמַּפְטִיר מִשְּׁלֹשָׁה פְּסוּקִים הָאַחֲרוֹנִים וְקָרָא מִשָּׁם, אַף עַל פִּי שֶׁעֲדַיִן לֹא בֵּרַךְ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה (ו) אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְהַתְחִיל מִתְּחִלַּת הַפָּרָשָׁה, וְדֵי בִּקְרִיאָה זוֹ: (ג) מִפְּנֵי הַנִּכְנָסִים וְכוּ'. וְכָל זֶה לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד אִם קָרָא לָרִאשׁוֹן וְסִיֵּם שְׁנֵי פְּסוּקִים אַחַר הַפָּרָשָׁה וּבֵרַךְ לְאַחֲרָיָה, (ח) לֹא יַתְחִיל הַשֵּׁנִי הָעוֹלֶה אַחֲרָיו מֵרֹאשׁ הַפָּרָשָׁה אֶלָּא יִקְרָא מִמָּקוֹם שְׁפָּסַק הָרִאשׁוֹן וְאֵילָךְ, דְּאֵין לְהַחְמִיר בְּדִיעֲבַד מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ נִכְנָסִין וְיוֹצְאִין, וְכַנַּ"ל בְּסוֹף סָעִיף קָטָן א': (ד) מֵתָר לְשַׁיֵּר בִּתְחִלָּה. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, לְשַׁיֵּר אֵצֶל הַפָּרָשָׁה, וְאֵין לָחֹשׁ מִשּׁוּם הַיּוֹצְאִין שֶׁיֹּאמְרוּ שֶׁהַקּוֹרֵא אַחֲרָיו לֹא יִקְרָא אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים, (ט) דְּכָל שֶׁאֵין רוֹאִין שְׁנוּי לֹא חָיְשִׁינַן, דְּדַוְקָא אִם יַנִּיחַ שְׁנֵי פְּסוּקִים בַּפָּרָשָׁה שֶׁמְּסַיֵּם בָּהּ, זֶה הֲרֵי שְׁנוּי וּמֵבִיא לִידֵי חֶשְׁד, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁגּוֹמֵר הַפָּרָשָׁה שֶׁעוֹמֵד בָּהּ, אֵין כָּאן שְׁנוּי. (י) וְהוּא הַדִּין שֶׁמַּתְּר לִקְרֹא הַפָּרָשָׁה הַזֹּאת [בְּצֵרוּף מַה שֶּׁקָּרָא לְפָנָיו] וּלְהַפְסִיק אַחֲרֶיהָ, וְלֹא חָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יֹאמְרוּ הַנִּכְנָסִין אַחַר כָּךְ שֶׁלֹּא קָרָא אֶלָּא הַפָּרָשָׁה הַזֹּאת בִּלְבַד שֶׁהִיא שְׁנֵי פְּסוּקִים, דְּדַוְקָא בְּעָלְמָא דְּמַפְסִיק בְּאֶמְצַע הַפָּרָשָׁה חָיְשִׁינַן דְּיֹאמְרוּ הַנִּכְנָסִין שֶׁמִּפְּתָמָא לֹא קָרָא אֶלָּא שְׁנֵי פְּסוּקִים דְּאִי לָאו הָכִי לָמָּה קָרָא לְהַלָּן וְלֹא סִיֵּם בִּגְמַר הַפָּרָשָׁה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּגָמַר סִיֵּם בִּגְמַר הַפָּרָשָׁה, לֵיכָא לְמֵיחַשׁ לְמִידִי. (יא) וְיֵשׁ מַחְמִירִין בָּזֶה שֶׁאֵין לַעֲשׂוֹת כֵּן לְכַתְּחִלָּה, (יב) כִּי אִם בְּקִרְיאַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ שֶׁקּוֹרִין 'וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת' לְשְׁלִישִׁי [בְּצֵרוּף מַה שֶּׁקָּרְאוּ לְפָנָיו שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים מִפָּרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת] שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רַק שְׁנֵי פְּסוּקִים, אֲבָל כְּשֶׁקּוֹרִין פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ בְּסִדְרָן פִּינְחָס אֵין לְהַפְסִיק (יג) אֲחַר 'וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת' לְכַתְּחִלָּה, וּכְהַאי גַּוְנָא בְּשְׁאָרֵי מְקוֹמוֹת כְּשֶׁאַרַע פָּרָשָׁה קְטַנָּה. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"א) אִם הַפָּרָשָׁה הִיא בְּאֶמְצַע פָּסוּק, כְּגוֹן בִּתְחִלַּת פָּרָשַׁת פִּינְחָס בַּפָּסוּק 'וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה' (במדבר כו א) שֶׁיֵּשׁ פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק, מֵתָר לְסַיֵּם בַּפָּסוּק הַסָּמוּךְ לוֹ, שֶׁאֵין חֶשֶׁשׁ שֶׁהַיּוֹצְאִין יֹאמְרוּ שֶׁהָעוֹלֶה אַחֲרָיו לֹא יִקְרָא רַק עַד הַפִּסְקָא הַהוּא, שֶׁהַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁאֵין מְסַיְּמִין בְּאֶמְצַע פָּסוּק אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם פָּרָשָׁה: (ה) בְּדָבָר טוֹב. שֶׁל יִשְׂרָאֵל. (יד) דְּטוֹבַת עוֹבֵד גְּלוּלִים אֵינָהּ קְרִיאָה טוֹבָה, וְכֵן לְעִנְיַן לְסַיֵּם בְּדָבָר רַע, הֵינוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כָּתַב בְּסֵפֶר חֲסִידִים סִימָן (תש"ע) [תשס"ח] יְהֵא הַחַזָּן שֶׁלֹּא יִקְרָא לְמִי שֶׁהוּא עִוֵּר אוֹ פִּסֵּחַ בַּפָּרָשָׁה 'עֲנֻזָּת' אוֹ 'שְׁבוּר', אוֹ לְמִי שֶׁבָּרְאוֹ נָתָק בְּפָרָשַׁת נְתָקִים, וְלֹא יִקְרָא לְמִי שֶׁחָשׁוּד עַל עֲרָיוֹת בְּפָרָשַׁת עֲרָיוֹת, וְכֵן בְּכָל דָּבָר וְדָבָר. וְאֵין לַחַזָּן לַחְשֹׁב לְבָרֵךְ אֶחָד בְּשָׁעַת בְּרָכוֹת אוֹ לְקַלֵּל בְּשָׁעָה שֶׁקּוֹרֵא הַקְּלָלוֹת, וְהַשַּׁעַם, שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה כַּוָּנָתוֹ לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ וְלֹא לְשֵׁם מַחְשָׁבָה זָרָה: (ו) וְיִסַּיֵּם בְּדָבָר טוֹב. וְאֵין לְסַיֵּם (טו) בְּמִי שֶׁעָשָׂה מַעֲשֶׂה רַע:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) חַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לא סכ"ט), וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דִּלְכַתְּחִלָּה טוֹב לְזַהֵר אַף בָּזֶה אַחֲרֵי דְּהָעוֹלָם חוֹשְׁבִין זֶה גַּם כֵּן לְפָרָשִׁיוֹת, יָבוֹאוּ לְטָעוֹת לוֹמַר דְּמֵאֵחַר לְסַיֵּם תָּמִיד שְׁנֵי פְּסוּקִים סָמוּךְ לְפָרָשָׁה אַף הֵיכָא דְּהָיָה שָׁם פְּתוּחָה: (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א): (ד) וְדָרַךְ הַחַיִּים (דיני וסדר הקריאה ס"ג) וְחַיֵּי אָדָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ה) שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ז סכ"ח): (ס) שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שם סל"ד): (ו) דָּרַךְ הַחַיִּים (שם ס"ה) וְשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שם): (ז) מִשְׁמַע דְּאִם יְרָצָה רְשָׁאִי מִשּׁוּם דַּהֲלָא לְמַפְטִיר יָכוֹל לִקְרוֹת מַה שֶּׁקָּרָא הָאַחֲרוֹן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּשְׁאָרֵי עֲלִיּוֹת אֵין כְּדַאי לְכַתְּחִלָּה אֲפִלּוּ אִם בֵּרַךְ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה, דְּשֶׁם אֵין נָבוֹן לִקְרוֹת לְמַפְרֵעַ מַה שֶּׁכְּבָר קָרָא הָרִאשׁוֹן: (ס) חַיֵּי אָדָם (שם)

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמ"ד

כא:

לְבֵין עַצְמוֹ, (א) **לֹא יַעֲלֶה.** וּבְמָקוֹם שֶׁהַחַזָּן קוֹרֵא (ב) הוּא צָרִיךְ לְסַדֵּר (ס"ק ג) תְּחִלָּה (בית יוסף (ד"ה הקורא)): **ב** [ג]**מִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת, (ד) צָרִיךְ לִמְחוֹת בְּיָדוֹ שֶׁלֹּא יַעֲלֶה לְסַפֵּר תּוֹרָה. [ד]וְאִם צְרִיכִים לָזֶה שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת, לְפִי שֶׁהוּא כֹּהֵן אוֹ לֵוִי וְאֵין שָׁם אַחֵר זוּלָתוֹ, אִם כְּשֶׁיִּקְרָא לוֹ שְׁלִיחַ צִבּוּר מִלָּה (ג) בְּמִלָּה יוֹדֵעַ לְאָמְרָהּ וְלִקְרוֹתָהּ מִן הַכְּתָב, יָכוֹל לַעֲלוֹת, וְאִם לָאו (ה) לֹא יַעֲלֶה: ג** (ו) [ה]**אֲפִלּוּ רֹאשׁ הַכְּנֶסֶת אוֹ חַזָּן לֹא יִקְרָא עַד שֶׁיֹּאמְרוּ לוֹ קְרָא, וְנָהֲגוּ שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר כְּשֶׁרוֹצֶה מְבָרֵךְ וְקוֹרֵא בְּלִי נְטִילַת רְשׁוּת, (ז) מִשּׁוּם דְּהָוֵי כְּאִלּוּ מִשָּׁעָה שֶׁמְּנוּהוּ לִשְׁלִיחַ צִבּוּר הָרְשׁוּהוּ עַל כָּךְ.** הַגָּה: וּבְמִדִּינוֹת אֵלּוּ אֵין נוֹהֲגִין כֵּן, וְאֵין הַחַזָּן עוֹלֶה רַק כְּשֶׁהַסְּגָן אוֹמֵר לוֹ לַעֲלוֹת, אֲבָל (ח) אֵין קוֹרִין לוֹ בְּשִׁמּוֹ כְּמוֹ שְׁאָר הָעוֹלִים שֶׁקּוֹרְאִים אוֹתָם בְּשִׁמָּם פְּלוֹנִי בַּר פְּלוֹנִי. וּמִי שֶׁאָבִיו מוּמָר לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, קוֹרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁם אֲבִי אָבִיו, אֲבָל לֹא בְּשִׁמּוֹ לְבַד, שֶׁלֹּא לְבַיֵּשׁוֹ בָּרַבִּים (תרומת הדשן סימן (נ"א) [כ"א] וספר חסידים (סי' תפט"ו)), וְדַוְקָא שֶׁלֹּא עָלָה מִיָּמָיו בְּשֵׁם אָבִיו, אֲבָל אִם הוּא גָּדוֹל וְהֻרְגַּל בְּאוֹתוֹ הָעִיר לַעֲלוֹת בְּשֵׁם אָבִיו וְהֵמִיר אָבִיו לַעֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, קוֹרְאִים אוֹתוֹ בְּשֵׁם אָבִיו כְּמוֹ שֶׁהֻרְגַּל, (ט) שֶׁלֹּא לְבַיְּשׁוֹ בָּרַבִּים, וְכֵן אִם אִיכָּא לְמֵיחַשׁ לְאֵיבַת הַמּוֹמָר (מהר"ם פאדוואה סימן פ"ז). וַאֲסוּפֵי יִשְׂתּוֹקֵי קוֹרִין אוֹתוֹ (י) בְּשֵׁם אֲבִי אִמּוֹ, (יא) וְאִם אֵינוֹ יָדוּעַ, קוֹרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁם אַבְרָהָם כְּמוֹ לְגֵר (דברי עצמו). [ו]**סוֹמָא אֵינוֹ קוֹרֵא, לְפִי שֶׁאָסוּר לִקְרוֹת אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת שֶׁלֹּא מִן הַכְּתָב,** (וּמַהֲרִי"ל (מנהגים) כָּתַב (יב) דְּעַכְשָׁו קוֹרֵא (ד) סוֹמָא, (יג) כְּמוֹ שֶׁאָנוּ מַקְרִין בַּתּוֹרָה לְעַם הָאָרֶץ): **ד** (יד) [ז]**כָּל הַקּוֹרִין** (טו) **מְבָרְכִים לְפָנֶיהָ** (ה) **וּלְאַחֲרֶיהָ, וּפוֹתֵחַ**

ג הָרַב דָּוִד אַבּוּדְרָהָם מִפְּשָׁטְעוּת הַמִּדְרָשׁ (שם). **ד** שָׁם בְּשֵׁם רַבִּי סְעַדְיָה. **ה** תּוֹסֶפְתָּא (מגילה פ"ג ה"י) הֲבִיאוֹ הָרַי"ף (מגילה י"ד.) וְהָרֹא"שׁ (שם פ"ג סי' י"א). **ו** בֵּית יוֹסֵף בְּסִימָן קמ"א (ד"ה ופ"ש רבינו ומיהו) לְדַעַת כַּפָּה פּוֹסְקִים. **ז** מְגִלָּה כ"א (ע"ב).

בְּאֵר הַיטֵב

א (ס) **תְּחִלָּה.** כָּתַב [שְׁיָרֵי] כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י סק"ב) דְּמִצְוָה שֶׁגַּם הָעוֹלֶה יִסַּדֵּר בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, וּבְשָׁנִים מִקְרָא שֶׁקָּרָא בְּעֶרֶב שַׁבָּת יוֹצֵא וְנִחְשָׁב בַּחֲשִׁבּוֹן. עֹלַת תָּמִיד (סק"א) שְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (שם) פְּרִי חָדָשׁ עַיֵּן שָׁם: **ב** (ג) **כְּמִלָּה.** וַעֲכָשָׁו לֹא נָהֲגוּ לְדַקְדֵּק אַחֲרָיו, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן קל"ה סָעִיף קָטָן ה' וְכֵן כָּתַב הַפְּשָׁאת בְּנָיָמִין (סי' סב) וּמַתִּיר אֲפִלּוּ אֵינוֹ יָכוֹל לִקְרוֹת מִתּוֹךְ הַכְּתָב: **ג** (ג) **אִמּוֹ.** וְהַשַּׁ"ז (סק"א) כָּתַב דְּלְעוֹלָם קוֹרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁם בֶּן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם: (ד) **סוֹמָא.** בַּ"ח (סי' קמא ס"ב) כָּתַב דַּוְקָא סוֹמָא (סי' קמא ס"ק א) וּמַהֲרִי"א יִתְּקֵי בִּתְשׁוּבָתוֹ זֶרַע אַבְרָהָם (סי' ח): **ד** (ה) **וּלְאַחֲרֶיהָ.** עַיֵּן ט"ז סָעִיף קָטָן (ד"ה הקורא) וּמַהֲרִי"א יִתְּקֵי בִּתְשׁוּבָתוֹ זֶרַע אַבְרָהָם (סי' ח):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) **לֹא יַעֲלֶה.** הַיְנוּ (ס) אַף עַל פִּי שֶׁקָּרְאוּהוּ לַעֲלוֹת וְאָמְרוּ חַזַ"ל [פֶּרֶק הָרוֹאֶה (ברכות נה.)] שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים מְקֻצָּרִים יְמָיו שֶׁל אָדָם וְאֶחָד מֵהֶן מִי שֶׁנּוֹתְנִין לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה לִקְרוֹת וְאֵינוֹ קוֹרֵא, הָכָא לֹא יַעֲלֶה, שֶׁצָּרִיךְ מִתְּחִלָּה לְסַדֵּר בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, וְאִסְתְּכוּהוּ חֲכָמִים אַקְרָא דִּכְתִיב (איוב כח כז) 'אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ וְגַם חֲקָרָהּ': **(ב) הוּא צָרִיךְ וְכוּ'.** וּבְדִיעֲבַד אִם אֵין שָׁם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִי שֶׁסִּדֵּר לְעַצְמוֹ מִתְּחִלָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְבַטֵּל קְרִיאָה בְּצִבּוּר נוֹהֲגִין לְהָקֵל שֶׁיִּקְרָא אֶחָד לְפָנָיו בְּלַחַשׁ מִתּוֹךְ הַחָמָשׁ אוֹ הַסִּדּוּר, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן קמ"ב בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ח) מַה שֶּׁנִּכְתֹּב בָּזֶה: **(ג) תְּחִלָּה.** וּמִצָּוָה מִן הַמֻּבְחָר (ס) שֶׁגַּם הָעוֹלֶה יְסַדֵּר תְּחִלָּה בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ, וּבְשָׁנִים מִקְרָא שֶׁקָּרָא בְּעֶרֶב שַׁבָּת יוֹצֵא, כִּי נֶחְשָׁב בְּחֶשְׁבּוֹן הַסִּדּוּר: **ב (ד) צָרִיךְ לִמְחוֹת וְכוּ'.** מִתּוֹךְ דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר מוּכָח, דְּאֲפִלּוּ אִם יָכוֹל לִקְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר מִלָּה בְּמִלָּה מִתּוֹךְ הַכְּתָב, גַּם כֵּן אֵין לִקְרוֹתוֹ, כֵּיוָן שֶׁיָּכוֹל לִקְרוֹא לְאַחַר, אֲבָל מִדִּבְרֵי הַטּוּר לְקַמָּן בְּסִימָן קמ"א (כלל ג ס"י יב) שֶׁהוּבָא שָׁם בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו ומיהו) (ג) מַשְׁמַע דְּיֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה [פְּרִי חָדָשׁ], וּבִפְרָט לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב בְּסָעִיף ג' בְּשֵׁם מַהֲרִי"ל, בְּוַדַּאי אֵין לְהַחְמִיר בָּזֶה: **(ה) לֹא יַעֲלֶה.** לְפִי שֶׁאָסוּר לִקְרוֹת אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת שֶׁלֹּא מִן הַכְּתָב, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף ג' בְּהַגָּ"ה דְּמִנְהָגֵנוּ לְהָקֵל בְּכָל גַּוְנָא: **ג** (ו) **וַאֲפִלּוּ רֹאשׁ הַכְּנֶסֶת וְכוּ'.** וְכָל שֶׁכֵּן אָדָם דְּעָלְמָא, וְהַטַּעַם, שֶׁאֵין רָאוּי שֶׁיְּחַלֵּק אָדָם כָּבוֹד לְעַצְמוֹ, (ז) וְעוֹד דְּלֹא לֵיתֵי לְאִנְצוּיֵי שָׁכָל אֶחָד יַקְדִּים עַצְמוֹ: (ז) **מִשּׁוּם דְּהָוֵי וְכוּ'.** שִׁעוּר הַלָּשׁוֹן כֵּן הוּא, מִשּׁוּם דְּהָוֵי כְּאִלּוּ הָרְשׁוּהוּ עַל כָּךְ מִשָּׁעָה שֶׁמְּנוּהוּ לִשְׁלִיחַ צִבּוּר, וּבְבֵית יוֹסֵף (ד"ה ואינו רשאי) מְבֹאָר יוֹתֵר, דְּכֵיוָן דְּעָכְשָׁיו נוֹהֲגִים שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר הוּא הַקּוֹרֵא בְּמָקוֹם הָעוֹלִים, אִם כֵּן כֵּיוָן שֶׁהָרְשׁוּהוּ לִהְיוֹת שְׁלִיחַ צִבּוּר הֲרֵי הָרְשׁוּהוּ לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה, וּמִסְתָּמָא לֹא קָפְדִי אִם יְבָרֵךְ גַּם כֵּן, אַחֲרֵי שֶׁבִּלְאוֹ הָכִי הוּא הַקּוֹרֵא: (ח) **אֵין קוֹרִין לוֹ בְּשִׁמּוֹ.** כֵּיוָן שֶׁהוּא עוֹמֵד שָׁם: (ט) **שֶׁלֹּא לְבַיְּשׁוֹ בָּרַבִּים.** וּמִכָּל מָקוֹם לֹא יֹאמַר תִּאָרִים עַל אָבִיו (כְּמוֹ חָבֵר אוֹ מוֹרֵנוּ) כִּי אֵין לוֹמַר שָׁקָר, רַק יֹאמַר בְּחִפָּזוֹן לִבְלִי יַרְגִּישׁוּ הָעָם. וְדַוְקָא בְּאוֹתָהּ הָעִיר, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמ"א, אֲבָל אִם בָּא לְעִיר אַחֶרֶת וְשׁוֹאֵל אוֹתוֹ הַפֶּתֶן גִּ' אֵיךְ נִקְרָא לַתּוֹרָה, יֹאמַר שֵׁם אֲבִי אָבִיו [דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין לאיזה אנשים שאין קוראין ס"ג)] וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: **(י) בְּשֵׁם אֲבִי אִמּוֹ.** שֶׁבְּאֵת אַחַת קֹדֶם שֶׁנֶּאֱסַף מִן הַשּׁוּק וְאָמְרָה שֶׁהִיא אִמּוֹ [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג)]. וְעַיֵּן בְּטַ"ז (סק"א) שֶׁדִּעְתּוֹ דְּיֵשׁ לְקָרוֹתוֹ בְּשֵׁם בֶּן אַבְרָהָם, וּבְחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לא סל"ח) גַּם כֵּן כָּתַב שֶׁנָּהוּ יוֹתֵר נָכוֹן: **(יא) וְאִם אֵינוֹ יָדוּעַ.** שֵׁם אֲבִי אִמּוֹ, קוֹרִין אוֹתוֹ בְּשֵׁם בֶּן אַבְרָהָם, עַל שֵׁם הַכָּתוּב (בראשית יז ה) 'כִּי אַב הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ': **(יב) דְּעָכְשָׁיו קוֹרֵא סוֹמָא.** וְטַעֲמוֹ (ה) דְּכֵיוָן שֶׁאָנוּ נוֹהֲגִין שֶׁהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר קוֹרֵא וְהוּא קוֹרֵא מִתּוֹךְ הַכְּתָב, שׁוּב לֹא קָפְדִינַן עַל הָעוֹלֶה, דְּשׁוֹמַע כְּעוֹנֶה: **(יג) כְּמוֹ שֶׁאָנוּ וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאָנוּ נוֹהֲגִין לְהָקֵל אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ יָכוֹל לִקְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר מִלָּה בְּמִלָּה מִתּוֹךְ הַכְּתָב, וְעַל כָּרְחֲךָ מִטַּעַם הַנַּ"ל, וְהוּא הַדִּין בְּסוֹמָא. וּלְדִינָא כְּבָר כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּנָהֲגוּ לְהָקֵל כְּמַהֲרִי"ל, (ו) וּמִכָּל מָקוֹם לְפָרָשַׁת פָּרָה וּפָרָשַׁת זָכוֹר נָכוֹן שֶׁלֹּא לִקְרוֹתָן לְכַתְּחִלָּה: **ד** (יד) **כָּל הַקּוֹרִין וְכוּ'.** אַף דְּמִדִּינָא לֹא הָיָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ כִּי אִם הָרִאשׁוֹן בְּרָכָה רִאשׁוֹנָה וְהָאַחֲרוֹן בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה וְהָאֻמְצָעִיִּים יוֹצְאִין בִּבְרָכָתָן, וְאַף עַל פִּי כֵן תַּקִּינוּ רַבָּנָן מִשּׁוּם הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצְאִין בְּאֶמְצַע הַקְּרִיאָה [שֶׁלֹּא יִשְׁמְעוּ בִּרְכַת הַפּוֹתֵחַ וְהַחוֹתֵם וְיֹאמְרוּ שְׁקוֹרְאִין בַּתּוֹרָה בְּלִי בְּרָכָה], שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מְהָעוֹלִין יְבָרֵךְ בְּתְחִלָּה וְסוֹף כְּמוֹ שֶׁנָּהוּג הַיּוֹם: (טו) **מְבָרְכִין לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ.** הִנֵּה לְאַחֲרֶיהָ, שֶׁהִיא בִּרְכַת אֲשֶׁר נָתַן, (ז) לְכֻלֵּי עָלְמָא דְּרַבָּנָן, וּלְפָנֶיהָ, שֶׁהִיא בִּרְכַת אֲשֶׁר בָּחַר, יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הַפּוֹסְקִים אִם הִיא דִּבְרֵי תּוֹרָה אוֹ דְּרַבָּנָן,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (ס) עַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ: (ג) **וְעַל כֵּן טוֹב שֶׁבְּעֶרֶב שַׁבָּת יִקְרָא הַשְּׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם פֵּן יִקְרְאוּהוּ לְמִחַר לַעֲלוֹת לַתּוֹרָה [אַחֲרוֹנִים]:** **ב** (ג) וְכֵן מִדִּבְרֵי הַגְּרִ"א בְּבַאוּרוֹ מַשְׁמַע דְּלִדְעַת הָרַמ"א לְעֵיל בְּסָעִיף א' בְּהַגָּ"ה נִסְתָּר דִּין זֶה: **ג** (ד) לְבוּשׁ: (ס) ט"ז בְּסִימָן קמ"א (סק"ג) וְהַגְּרִ"א: (ו) דִּדִין זֶה שֶׁל מַהֲרִי"ל כְּבָר כָּתַב הַדְּרָכֵי מֹשֶׁה בְּסִימָן קל"ה (אות ד) וּבְסִימָן קמ"א (אות א) שֶׁלֹּא נִרְאֶה לוֹ בֵּין בְּסוֹמָא וּבֵין בְּעַם הָאָרֶץ [אִם אֵינוֹ יָכוֹל לִקְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר], אֶלָּא מִפְּנֵי פְּרָשִׁיוֹת אֵלּוּ בְּוַדַּאי נָכוֹן לְהַחְמִיר: **ד** (ז) אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah